

Tutú iña ña Hébreu

Kaka'an Xúva ko kuēnta iña I'xá ña

1 Ntuvi tsikán ne, dōó ki'in ito kākā'an Xúva ko ni ñata kō. Dōó ki'in nuū í kaka'an ñá kuenta iña ñá ka'an náa ña. ²Ntá tsi ntuvi sá'á ne, kaka'an ñá kuenta iña I'xá ña. Tsi kuenta iña I'xá ña de vá'a ña ñuxiví san ne, xé'e ñá é kúvi é un ntí'i iña I'xá ña di. ³Kūtuni ko tsi dōó kaxi'í nuu ka'nu Xuva kō dá kīni o tsi dōó kaxi'í nuu ka'nu I'xá ña, tsi dadii kue'en tsi ña ni Xuva kō. Kade kú'vē ña é un ntí'í é ió ni tū'ún ña e dōó ntii iní i san. Dā kúvi nakate ña kuétsi kō ne, nákutuví ña diñi kua'a Xuva kō, ña e dōó ka'nu san, e dukún kán.

Xé'e Xuva kō é dií ka ka'nu I'xá ña é un ntí'í ntí'í ánjē san

⁴I'xá Xuva kō ne, xé'e Xuva kō é dií ka ka'nu ña e ánjē sán ne, xé'e Xuva kō é dií ka ka'nu tsiñu víi ña é un ntí'í ntí'í ánjē san. ⁵Tsi nté uun ánjē san ña ni ká'ān Xúva ko ni ñā:

Divin ne, I'xá ko;

vevii xé'e u é kūtuni ña'a tsi I'xá ko o;

ntē ña ní ka'an ni'i ña nté uun ánjē san:

Xu'u kúvi ú uva ō né,

divin ne, i'xá ko kúvin.

⁶Ntá tsi dá xee ni'i ña I'xá mii ña ñuxiví a ne, kaka'an ña:

Un ntí'í ntí'í ánjē kó ne, na

kunuu iní ñá Ihxá ko,

ka'an Xúva kō. ⁷Kuenta iña ánjē sán ne, kaka'an tú'un Xuva kō:

Kade Xuva kō é kōo ánje ñā vata

kaa tatsín san,

vata kaa ñu'u é kai'xi ntáa ña

ntáde tsiñu iña ña,

ka'an. ⁸Ntá tsi kuenta iña I'xá ña ne, kaka'an ña:

Kadan kú'vén ntii dañu ntuvi,

Xuvā ko.

Vá'ā kue'en koo kadan kú'vén.

⁹Dōó kakuinima o nuu i é vā'á san ne,

ñā ntío kue'en o nuu i é kīni kaa san.

Dukuān né, Xuva ko, Xuva mii

ō ne,

é nakaxnúu ña o

e dií ka naxnuu dīnī ñá nima o

é ūn ntí'í ntí'í ta'an o,

ka'an ña. ¹⁰Kaka'an xtúku tú'un

Xuva kō:

Divin, Tó'ō, nté dī'na den kú'vén

ñuxiví san ne,

mii ntā'a o den vá'an e dukún

kān di.

¹¹Xéé ntúvi é ntí'i nuu i tsíkān,

ntá tsi divín né, kutúvín ntií
dañu ntúvi.

Un ntíí ntíí nuu i tsikán ne,
kuata vatā ó kakuata dōo.

¹²Naka'nun váta kaa du'nu.

Nadaman vatā ó kanadama o
dōo ko.

Ntá tsi divín ne, ñá kánadaman
kue'en tsin.

Ntuvi iña ó ne, ña ntí'i kuē'en
tsi,

ka'an Xúva ko ni I'xā ña. ¹³Nté uun
ánjē ña ni ká'an Xuva ko ni ñā:

Kutúvín diñi kua'a ko é kadā
kú'ven

da nté kúvi víí u nī ña
ntaínchu'vi o.

Ñá te kuan ō ni ká'an ña nī ánjē
san. ¹⁴Tsí da xōo ka ánjē sán ne,

ñā ntáde tsiñu iña Xuva ko. Tsí
kataxnuu Xuva kō ánjē san é xntii
ña ñā'a san, ña é ni'i i é vā'a é
nakáku Xuva kō.

Uun nuu i e dōo ka'nu é nakáku ō

2 Dukuān ne, kantio e dií dií ka
vii o kuenta tú'ün é kátekú kō.

Tē ñā'a ne, xtuví mii o é kuinti'xe
ko un siin vevíí ne, un siin ká uten.

²Ini ó tsi é nuu é ntaā i tú'ün é
kāka'an Xúva ko kuēnta iña ánje

ñā kídaā ne, ní'i ñā'a é ntō'o ña
é ña ni de ntāā ña, é ña ni ide ña

kuēnta. ³¿Nté ntu koo é ña ní'i kō
é nto'o ko ve, tē ña víí o kuēnta

tú'ün e dōo ka'nu san é kāka'an nté
koo nakáku ō? Tō'ó kō ne, di'na ña

kaka'an ñá tú'ün va'á san. Kidáā
ne, ntáda ntaa ñā'a san ní ko vata

ō téku ña é kāka'an Tó'o kō. ⁴Ta'xi
Xuva kō é kūtuni ko tsi tú'ün ñá

ne, nuu é ntaā i, kuenta iña nuu i e
dōo na'nu e éde ña. Dōó ki'in nuū í

nañe'e ñá kō ne, tā'xi Espiritū Sántū
san e túku e túku nuu i é kúvi vii ó,
vatā ó ntio Xuva kō.

Kúvi Jesucristu váta kaa uun ñā'a

⁵Ñá ni xe'é Xuva kō é kadā kú've
ánjē san ñuxiví xe'é san é kīni ó
rkontuvi. ⁶Ntá tsi ió mí uve na'a
tú'un Xuva kō mí kakā'an úun ñā'a
ni ñā:

¿Nee iñá ntu é ñā'a san,
nee iñá ntu kuvi ña, Xuvā ko, é
kanaka'an nto ñā?

¿Nee iñá ntu é ñā'a ñuxiví sa é
kānti'i ini nto ña?

⁷Dē kú've ntó ña é dií ka xuvi víí
ñā e ánjē san uun da'na,
ntá tsi xe'é nto e dōo va'á ña, é
kuiko ñu'u o ñā.

⁸Xé'e ntó é kāda kú've ña é un
nti'í é iō,

ka'an ña. Dukuān ne, xé'e Xuva kō
é kāda kú've ñā'a san é un nti'í. Ña
túvī nee iña é ña kuvi víí ña ni i.

Ntá tsi vevíí ne, váta kīni o te kuvi
víí ña nī é un nti'í san. ⁹Ntá tsi ini
o Jesús. Xtúví Xuva ko ñā é dií ka
xuvi víí ña e ánjē san uun da'na,
vata koo é ntō'o ña doxi'í san. E dōo
kuinima Xúva ko kō ne, xé'e ñā é
kúví I'xá ña kuenta iña ún ntíí ntíí
ñā'a. Kidáā ne, xé'e Xuva kō e dōo
ka'nu ña, é kodo núu kue'en ña.

¹⁰É un nti'í é ió ne, kuenta iña
Xuva ko. Divi ñā de kú've ña é un
nti'í ne, ntio ña é un ntíí ntíí ñā'a e
kúvi i'xá ña xee ña é ni'i ña é vā'á
nta'a ña. Dukuān ne, é vā'á, kuini
ñā, é ntuv'á kue'en Cristu, ña é
nakáku ko, kuēnta iña i e ntó'o
ñā. ¹¹Tsí un ntíí ntíí o é ntoo xio o
iña Xuva kó ne, uun tsi Uva ko nī
Cristu, ña é nakaxnúu kō. Dukuān

ne, ñá kākuka'an nuu I'xá Xuva kō é kāl'an ña tsí ta'an ña ko, ¹²vata ó uve na'a kaká'an ña:

Ká'an ú ni tā'an kó xōo ñá'a nto.

Kata u tsi dóo ka'nu nto mé'ñū ña ntákuinti'xe i san, ka'an ña. ¹³Xio uve na'a kaka'an xtúku ña:

Kuntēe iní ko Xuvā ko,

ka'an ña. Uun ká xtuku kaka'an ña:

I'a tuví u ni ūn ntíí ntíí i'xá ko e tá'xi Xuva kō,

ka'an ña.

¹⁴Ñá'a sán ne, io kúñu ña, ío niñi ña. Dukuān né, kī'i Jesuu kúñū san ni nñí san di. Dukuān ne, kuvi kuví ña ne, kuvi vií ña ni tó'ō e ña vā'a san é kāde kú've iñá doxi'í san, ¹⁵vata koo é kūvi nakáku ña un ntíí ntíí ña'a, ña é ūve tiin dá kaní ntuvi iña i e ntaú'vī ñá doxi'í san.

¹⁶Nuu é ntaā i tsí ñá te ánjē san ña é vexntíi ñā, tsí tatá Abraán san.

¹⁷Dukuān ne, vata koo é vii ña sá'ā ne, kantio é ntūvi ña vata tsi ntāa ta'an ña, vata koo é vii ñá dutu ódo nūu, ña é kántunta'ví ini i ta'an i, ña é kāde ntaa tsíñu Xuva kō.

Dukuān ne, kuvi nakate ña kuétsi ñá'a san. ¹⁸Da xe é mií ñā ntó'o ña e ntío tó'ō e ña vā'a san é vii ña é kīni kaa ne, veví ne, kuvi xntii ña ñá'a, ña é kuān o ntánto'o i di.

Dií ka ka'nu Jesuu é Muísee

3 Dukuān né, ta'an ko e dóo va'á nto nuu Xuva ko, ntó'o é dadíi kána Xuva ko nto nī ko é kuvi o iña ñá, kadā kuení va'ā ntó iña Jesuu, ñá vexká'an ni ko iña Xuva ko. Kaka'an o tsi táxnuu nti'xe Xuva ko ñá é vii ñá dutu ódo nūu iña i é un nti'í e ntákuinti'xe kō. ²Dē

ntaa ña é un nti'í é kāka'an Xúva kō, ña é teé tsiñu ña, vata o dé ntaa Muísee iní vi'í Xuva kō kídaā. ³Ntá tsi Jesuu ne, díí díí ka ka'nu ña é Muísee, vata ó díí díí ka ka'nu ñá kaxntítsi vi'í san é vi'í é kaxntítsi ña. ⁴Da nēé ka vi'í é ío ne, ío xoo ñá'a, ña é kāde vā'a. Ntá tsi Xuva kō ne, de vā'a ña é un nti'í é ío.

⁵Muiseé ne, dē ntaa ntí'í ña, vata ó de ña kade tsiñu e dóo va'á, dá dé tsiñu ña iní vi'í Xuva kō. Dukuān né, kuinti'xe ña'a san ña dá kaká'an ñá nuu i é kāl'an Xúva ko ni ñá rkontuvi. ⁶Ntá tsi Cristú ne, dē ntaa ñá nī ña ntáduku ntée Xuva ko vata ó de i'xá san ni ñavi'í i. Xo'ō né, ñavi'í Xuva kō kúvi o tē ña xtuví mií o e ntákuinti'xe ko ña, tē dóo diní kō e ntantétu o é nī'í ko é vā'á nta'a Xuva kō.

Ntoo da'na ña ntáduku ntée Xuva kō

⁷Dukuān ne, vií nto vata ó kaka'an Espiritū Sántū san mí ūve na'a tú'un Xuva kō:

Te tēku nto é kāka'án u ni ntō veví ne,

⁸ñá ku de do'lo nto vata ó dé ñata ntō dá idé ña du'xen nī ko,

da íto ntee ña ko ñuu itsí kán.

⁹Ikán né, íto ntee ñata ntō kó, kuān té uvi díko kuia íni ña un ntíí ntíí nuu i e dóo na'nu é idé u.

¹⁰Dukuān né, dōo dutsi kuiní ko nī ña tsikán ne, kaka'án u: “É dōto tsi ntádē kuení ña; ña ntío ña kuntikin ña itsí ko”, ka'án u.

¹¹Dukuān né, kūdiin ú ni ña ne,

xé'ē ú xu'ú ko tsí ña kue'e
 kue'én u é kuntoo da'na ña
 nī ko,
 kuan ō ka'an Xúva kō.

¹²Kōto nto, tá'an kó, te nté uun
 nto ña ku ntuká'xi nima nto é ña kii
 nteé xio nto Xuva kō, ña kantíto san,
 é ña xtuví mii ntō é kuínti'xe nto
 ña. ¹³Dií dií ka vá'a ó te nakii ntó
 nima ta'an nto utén utén nté koo víi
 ña, nii dukuan ió ka ntuvi, vata koo
 é ña ntuká'xi nima nto é kanī nta'vi
 kuétsi san nto. ¹⁴Tsí ta'xi Xuva kō é
 kudadií o nī Cristú, tē ña xtuví mii
 ō é kuínti'xe ko ña vatā o kuínti'xe
 ko ña dí'na, un tsi da nté kuvi o.

¹⁵Dukuān ne, kaka'an tú'un Xuva
 kō:

Te tēku nto é kākā'an Xúva ko
 ni ntō vevíí ne,
 ñá ku de do'o nto vatā o dé ñata
 ntō
 dá idé ña du'xen ni Xuva kō
 kídaā,

kuān ó kaka'an. ¹⁶¿Xoó ña'a ntu
 edé ña du'xen ni Xuva kō da téku
 ña é kākā'an ñá ni ñā? ¿Ñā ntu
 te un ntíí ntíí ña'a san, ña nátava
 Muísee ñuú Egítō san? ¹⁷¿Xoó ña'a
 ntu e dóo dutsi kuíní Xuva ko ni ña
 ūvi díko kuia san? ¿Ñā ntu te ña'a
 san, ña é edé kuetsí ne, xi'i ña ñuu
 itsí san? ¹⁸¿Xoó ña'a ntu xé'e Xuva
 ko xū'u ñá ni ñā tsí ña kué'e ña é
 kuntoo da'na ña ni ñā? ¿Ñā ntu te
 divi ña'a san, ña é ña ni kuínti'xe i
 san? ¹⁹Dukuān né, kaini o tsí ña ni
 ní'i ña é kuntoo da'na ña ni Xuva
 kō, tsí ña ni kuínti'xe ña Xuva kō.

4 Dukuān né, nii dukuan ió ka
 ntuvi é ní'i ko é kuntoo da'na
 o ni Xuva ko vatā o xe'e ña xu'u ñá

ni ñata kō kídaā ne, koto vá'a nto
 vata koo é nté uun nto ña kunáa
 nto. ²Tsí xo'ō ne, ní'i kō e téku kō
 tú'ün va'á san vata ō téku ña tsikan.
 Ntá tsi ña ni idiá'vi tú'ün va'á san
 iña ña, tsí ña ni kuínti'xe ña da
 téku ña. ³Ntá tsi xo'ō e kuínti'xe kō
 ne, tá'xi Xuva kō é kuntoo da'na o
 ni ñā. Tsí kuan ō ka'an Xúva ko iña
 ñá tsikan:

Kuān koo kuví, vata ō xe'é u
 xu'u ko dá kudiín u ni ñā,
 é ña kúntoo da'na ña nī ko,

ka'an ña. Kuan ō ka'an ñá, kuān
 te ió tu've mí kuntoo da'na o ni ñā
 nté ntūvi da kúvi de kùlvé Xuva ko
 ñūxiví san. ⁴Tsi iō mí kākā'an tú'ün
 Xuva ko iña ntuvi é kuvi ū'xé san:

Ítūví da'na Xuva kō da kúvi un
 ntíí ntíí tsiñu ña ntuvi é kuvi
 ū'xé san,

ka'an. ⁵Kaka'an xtúku tú'un Xuva
 kō:

Ñá kuntoo da'na ña nī ko,

ka'an ña. ⁶Ntá tsi ió ka ntuvi é ní'i
 ña'a san é kuntoo da'na ña ni Xuva
 kō. Ña'a san, ña é dí'na téku i tú'ün
 va'á san ne, ñá ni ní'i ña é kuntoo
 da'na ña ni Xuva kō, tsi dé do'o ñā.

⁷Nāxtuví xtuku Xuva ko ūun ká
 tuku ntuvi. Kuān té e títin kuia ita
 ntí'xin ne, kaka'an xtúku ña kuenta
 iña Dávií san é vevii. Tsí vatā ó uve
 na'a kaká'an ña:

Vevíí ne, te tēku nto é kākā'an
 Xúva ko ni ntō ne,
 ñá ku de do'o ntō,

ka'an ña. ⁸Tē dí ni xé'é Josueé san
 é ní'i ña Israeé san é kuntoo da'na
 ña ñuú Canaán ne, ñá kākā'an xtúku
 Xuva ko iña tuku ntúvi. ⁹Dukuān
 né, ió ka tuku ntuvi iña ña ntáduku
 ntée Xuva kō é kuntoo da'na ña ni

ñā. ¹⁰Tsí xoo ñá'a é nī'i ñā é kuntuo da'na ñā ni Xuva kō ne, kaxtuví da'na ñā tsiñu ñā vatā o itúvi da'na Xuva kō da kúvi de kú'vé ñā ñuxiví san. ¹¹Na koo ntii o vē, vata koo é nī'i ko é kuntuo da'na o ni Xuva kō ne, vata koo e nté uun xoxo víi i vatā o dé ñā'a san e dé do'o ñā.

¹²Tū'ún Xuva kō sán ne, kantíto. Dōo ntii ini i. Díi ka ntikō é vāta kaa uun káa é ió uvi núu i. Kakí'vi un tsi nté iní nima ko, un tsi nté iní xiki kō. Tsí kuenta iña tú'un ñā ne, kanakaán nuu Xuva kō nima ko vata koo e díto nee iñá kadē kuení kō, nee iñá ntio nima ko é vii. ¹³Ñā túvī nee iña é de kú'vé Xuva kō é kuvi koo xū'ú nuu ñā. Kaini ñā é un ntí'i. Vata te kántíi nima ko núu ñā, divi ñā é nī'i ñā kuenta iña ko.

Jesuu é dūtu ñá odo nūu

¹⁴Ió dutu ñá odo nūu e dōo ka'nu ñā iña ko, é küntáa ñā mí'i tuví Xuva kō: divi Jēsuu, I'xá Xuva kō. Dukuān ne, ñá xtuví mii kué'en o e ntákuinti'xe kō. ¹⁵Tsí dutu ñá odo nūu iña kó ne, kantuntā'ví ini ñā kō tsi dōo ntáxio vita o. Tsí divi ñā ntó'o dadíi ñā un ntíi ntíi nuu i e ntánto'o kō vevii, ntá tsi divi ñā ne, ñá ni xio kuétsi ñā. ¹⁶Dukuān né, nīi kué'en ini ko na xē étsin o nuu Xuva ko, ñá kadē kú'vé iña ko, vata koo é nī'i ko é dōo vá'a koo víi Xuva ko ni kō, é ntuntā'ví ini ñā kō, é xntii ñā ko da neē ka ura i é kátaan núu kō.

5 Tsí da xōo ka ñā'a, ñā é kade dutu ódo nūu ne, mé'ñū ñā'a san kakukú've ñā é ká'an ñā ni Xuva ko iña ñā'a san. Dutú san ne, kaxé'e ñā doméní ne, kae'ní ñā kiti

san é kué'é ñā iña Xuva ko kuenta iña kuétsi ñā'a san. ²Kantunta'ví ini dutu ñá odo nūu san ni ñā'a, ñā é ñā ini san, ni ñā'a, ñā ntákunaá san, tsí kuān ó kanto'o ñā di. ³Dukuān né, kantio é kué'é ñā doméni iña kuétsi mii ñā vatā ó kaxé'e ñā doméni iña kuétsi ñā'a san.

⁴Xoxo kuvi víi i tsiñu ka'nu san é vii ñá dutu ódo nūu san te mii ñā ntio ñā é vii mii ñā, tsí Xuva ko kākana ñā ñā é vii ñá, vatā o dé ñā ni Āroon kídaā. ⁵Kuan o kúvi ni Crístú di. Ñá ni de ká'nu ñā é ká'an ñá tsi víi ñā dutu ódo nūu, ntá tsi Xuva kō ne, xé'e ñā ñā tsiñu ka'nu san, vatā ó uve na'a mí kakā'an ñā:

Divín ne, I'xá ko kúvin.

Vevii xe'é u é kūtuni ñā'a tsí

divín é i'xá ko o,

ka'an ñā. ⁶Ió ka mí'i ūve na'a tú'un Xuva kō é kākā'an ñā:

Víin dutu ntii dáñu ntūvi,

vata kaa Melquisedee,

ka'an ñā. ⁷Dá tūvi dukuán Cristu ñuxiví sa ne, kaka'an ntá'ví ñā, íkan ñā nta'a Xuva kō é xntii ñā ñā. Dōo ntá'vi éku ñā ne, dōo ntii ka'an ñā ni Xuva kō é na nākáku ñā doxi'í san. Tékú Xuva kō é kākā'an ñā, tsi dōo kanuu iní Cristu ñā. ⁸Ntá tsi kuān te I'xá Xuva ko ñā ne, kuenta iña núu i e ntó'o ñā ne, kūtú've Cristu nté koo kada ntaa ñā nee é ntio Xuva kō. ⁹Da xe kúvi dé ntaa ntí'i ñā ne, kuvi dé ñā é nakáku o ntii dañu ntūví, da xōo ka ñā'a, ñā e kuínti'xe i ñā. ¹⁰Tsi de kú'vé Xuva kō é vii ñá dutu ódo nūu vata kaa Melquisedee.

Dōo xii kaa é xtuví mii o é kuínti'xe kō

¹¹Dōo iō e ká'án ú nuu i sá'a, ntá tsi dōo ntii tū'un é ká'án u ni ntō,

tsi dóo kuii dá ki'in diki nto. ¹²É dōo titín ntuvi é kuínti'xe nto ne, e xée ntūvi é nakuā'a nto tuku ña'a. Ntá tsi kuan tsí ó kantio é kā'an xtúku ú ni nto divi nuū í e díi ka ña ví'xin kaa iña Xuva ko. ¿Vá ntu ikín xtúku ntu nto é ntáxi'i dukuan ntō dikui? Tsí vata kutíi nto é kā'xi nto é ntāva. ¹³Xoó ña'a e ntáxi'i díkui ne, vata kaa i'xa ikín ntāa ña. Váta kuka'xi ña é vii ñá vatā ó kaka'an Xúva kō. ¹⁴Ntá tsi ñatā sán ne, ntaé'xi ña é ntāva. Ña e kúka'xi sán ne, ini ña nee iña é vā'a, nee iña é ña vā'a.

6 Dukuān né, nā koó ntii ká o xee o da nté na kuka'xi nuu ó iñá Cristu. Na xtūví xio o é nakuā'a o di'na iña Cristu. Ñá ku ntiko koō xtúku ó nee iña é ini ó nte dí'na, tsi é ini o tsí ña víi ka o nuu i é kīni kaa é odō doxi'í san; é ini o nté koo kuinti'xé ko Xuva kō. ²É ini o é kutsi ntute o; é ini o nté koo xntee tá'an o nta'a kō ña ntákuinti'xe i san. É ini o tsí ntōto ña xi'í ne, ini ó tsi xntékú kú've Xuva ko iña kó ntii dañu ntūvi. ³Sá'a vii ó te Xuva ko tā'xi ña ntuvi.

⁴Tsí ña kuvi víi ó é nātivi iní xtuku ña tsikan, ña é di'na naxi'í nuu i kuenta iña Xuva ko. Íto nteé ña tsi dóo vā'a o dé Xuva ko ni ña né, ini ña nté o kade tsiñu Espíritū Sántū sán nima ña. ⁵Íto nteé ña tsi dóo vā'a ó kaka'an tú'un Xuva kō né, kūtuni ñá nuu i e dóo ntii ini i é vē'xi rkontuvi. ⁶Te nākuita ña é kuinti'xe ña Xuva kō vata koo é víi xtuku ña vatā o dé ña di'na ne, dōo ntii tū'un é ntiko koō xtuku ña, tsí kuenta iña mii ña kánaxnteé xtúku ña Cristu ntíka krusi kan. Kanadīkí

nteé ñá Cristu. ⁷Tsí vata kaa ñu'u é kánako'o ntute davi san vata dá kakiin ne, te xūku va'á kakene, xuku é kaidiá'vi iña ña ntāde tsiñu san ne, kanaxnuu víko Xuva ko ñu'u san. ⁸Ntá tsi te da mii xūku iñu kakene ni kū'u é ña vā'a sán ne, kunaá ñu'u san, tsí koko te kúvi. Kuan koo nto'o ña tsikán di.

Kainuu mé'ñu Xuva ko kō

⁹Kuān té dukuán o kaka'án nti, ta'an nti, ña e dóo ntio ntí ne, iní nti tsi ío nuu i e díi ka va'á iña nto, nuu i é nī'i ko dá nakáku ó. ¹⁰Dōo vā'a ó kadē kú've Xuva kō né, dukuān ne, ñá kúnáa iní ña nuu i é idé nto. Ñá kúnáa iní ña tsi nañé'le ntó ña tsi dóo ntákuinima ntó ta'an nto, ña ntákuinti'xe i san, dā xntíi nto ña kuénta iña Xuva ko. Kuan tsí ó kade dukuan ntō vevíi di. ¹¹Ntio nti é kuan kōo koó ntii ntō di, é un é un nto, dá ntoo dukuan nto ñuxiví sa, vata koo é kūtuni va'á nto nee iña é nī'i nto nta'a Xúva kō. ¹²Ñá ntio nti é kudu'xen ntō, tsi é ntio ntí ne, víi nto vatā ó de ña ntákuinti'xe i, ña é ntákutií i é kuntētu da nté nī'i ña núu i e tá'xi Xuva ko xū'u ña é ta'xi ña kō.

¹³Dā xe'é Xuva ko xu'u ña ni Ābraán ne, ēde ña kuenta iña mii ña, tsi nté uun ña'a é díi ka ka'nu ña é ntāda ntaa ñá iña ña. ¹⁴Kaka'an ña: “Nuu é ntaá i é kākā'án u ni ntō. Dōo nāxnuu viko ú nto ne, ta'xi u e dóo nakāxa í'xá nto”, ka'an ña. ¹⁵Kūtíi Abraan kantétu ña ne, dukuān ne, ní'i ña nuu i é xe'é Xuva ko xu'u ña ni ñá. ¹⁶Dā ntánantuku ó xoo é ntāda ntaa i te nuu é ntaá i ne, ntánantuku

o ñā'a, ña é díí ka na'nu é xo'ō. Dukuān né, dā ka'an ñá tsi nuu é ntaā í ne, ña túvi ká nee iña é ká'an o. ¹⁷Dukuān né, ntāda ntaa mii Xuva ko vata ō xe'é ña xu'u ña ni Ābraan. Ncho nañē'e ñá ña'a san, ña é nī'i i iña ña é xe'é ña xu'u ña, tsi kada ntāa ñá nuu i é xe'é ña xu'u ña ne, ka'an ña tsi ñá nadāma kue'en ña nté uun tú'ūn. ¹⁸Dukuān né, ió uvi nuu i é ña nadāma, tsi ña kuvi ká'an Xúva kō dovete. Kuenta iña i sá'a ne, kanaxnúu ka'nu kue'en ñá nima ko, xo'ō é nantuku ō xoó nada'an i kō, tsi íni o tsi ni'i ko vatā ó kaka'an ña. ¹⁹Dā xe' ini o sá'a ne, kairkaá kutu ō é kuinti'xe kō ne, ñá nadāma nima kó, vata kaa kaa é kairkaa kutū má ntute kān. Kuvi ki'in étsin ō nuu Xuva ko, ña tuví e dukún kān, vata ō ki'ví dutú san mí'i e dóo kuiko ata doo é rkaa iko ini ukun ña kídaā. ²⁰Jesuí ne, nākaán ña itsi é ki'in o e dukún kān tsi kúvi ña dutu ódo núu iña kó ntii dañu ntūvi, vata kaa dutu Melquisedee.

Jesuí ne, dutu ódo núu ña vata kaa Melquisedee

7 Melquisedee san ne, rei ñūu Saleen ñá ne, dutu ódo núu ña iña Xuva ko, ña dóo ka'nu san. Kué'en Melquisedee é nāni'i ta'an ña Ābraan itsi kān da náxee Ābraan da kúvi idé ña ni tītín reí ne, nāxnuu viko Melquisedee san ña. ²Abraán ne, kuenta iña kuenta u'xi núu i é nī'i ña dá naá ña ne, xé'e ña uun ta'vi i iña Melquisedee san. Diví ña é Melquisedee ne, “rei va'á” kani tú'un. Ñuu mí de kú'vē ñá ne, Saleen nani. Saleén san ne,

“é kuntōo vá'a ō” kani tú'un. Kuvi ka'an o ve tsi rei va'á ña, ña é kāde é kuntōo vá'a ña'a ña. ³Ña túvi nteé na'a xoo é di'i ñā, xoo é uva ñā, xoo é ñata ñā. Ntē ña tuvi nteé na'a ama káku ña, ama xi'i ña. Vata kaa I'xá Xuva kō kaa ña, tsi kade ña dutu ntii dáñu ntūvi.

⁴Koto nto tsi dóo ka'nu ña'a Melquisedee san. Tsi uva ika ko Ābraan, ña dóo ka'nu sán ne, xé'e ña Melquisedee san uun ta'vi i é kuēnta u'xi núu i e díí ka va'a é ki'i ña iña reí san da kúvi idé ña ni ñā'a san dá naá ña. ⁵Kaka'an lei Muísee tsi i'xá Levii, ña é vii dutú san ne, kuvi ki'i ña uun ta'vi i é kuēnta u'xi san iña é un ntí'i é iō iña ña Israeé san, kuān te ñaví'i ña, kuān te i'xá ika Ābraan ñá di. ⁶Ntá tsi Melquisedee san, kuān te ña te i'xá Levii ñá ne, ki'i ña uun ta'vi i é kuēnta u'xi san é xe'é Ābraan, ña é xe'é Xuva ko xu'u ña ni i né, nāxnuu viko ña Ābraan. ⁷Ini vá'a ō tsi divi ñā é kanāxnuu viko ña ña'a sán ne, díí ka ka'nu ña'a ña é ñā'a, ña é nāxnuu viko ña. ⁸Vevíi ne, da xōó ka é kāni'i i uun tá'vi i é kuēnta u'xi san ne, kudii ña'a, ña é kánti'i ntuvi iña i. Ntá tsi kídaā ne, kaka'an tú'un Xuva ko iña Melquisedee váta tsi te kántito ká ña. ⁹I'xá Levii, dutú san é kākii'i uun tá'vi i é kuēnta u'xi san vevíi ne, kuvi ka'an o tsi vata tē ntá'vi ña di dá xe'é uvata ña Ābraan úun tá'vi i é kuēnta u'xi iña Melquisedee. ¹⁰Tsi ñu'u kúñu Ābraan núu i é kúvi i'xá ña é vāta kaku, da kué'en Melquisedee é nāni'i ta'an ña.

¹¹Tē di dutú san é i'xá Levii kuvi víi ña é ntūvá'a ña'a san nuu Xuva

ko kuenta iñá leí san e ntánakuā'a ña ña ne, ñá kantio é kī'xi ká xtuku uun dutú rkontuvi. Ntá tsi dutu ñá tsikán ne, ña ni kúvi vii ña. Dukuān ne, kantio é kī'xi uun dutu váta kaa Melquisedeé san ne, ñá te vāta kaa tatá i'xá Levii, ñá nani Āroón san.

¹²Te ē túku dutú san kī'xi ña ne, kantio é nādama ña leí san. ¹³Dutú san, ña kaka'an tú'un Xuva kō ne, Cristu ña. Ntá tsi ña te tatá Aroon ña, tsí tuku tatá ña. Nté uun ito vata víí tatá ña sāl'a dutu. ¹⁴Un ntíí ntíí ña'a san ini ña tsí Jesuú ne, tatá Judaa ña. Nté uun ito ña ni ká'an Muísee te kii nūu dutu i'xá Judaa.

¹⁵Dií ka kaini o sāl'a dá xee dútu xeé san, ña vata kaa Melquisedeé.

¹⁶Ña sāl'a ne, ñá ni xēe ña é vii ñá dutu tsí kaduku ntée ña tatá Aroón san, tsi xēe ña é vii ñá dutu dá xe dóo ntii iní ña tsí ña kantí'i ntuvi iña ña. ¹⁷Kuvi vatā ó kaka'an tú'un Xuva ko iña ña:

Víín dutu ntii dáñu ntūvi,

vata kaa Melquisedeé,

ka'an. ¹⁸Dukuān né, nantí'i Xuva kō lei átā san, tsí ña ni kuvi vii, ñá ni idíá'vi. ¹⁹Tsí lei Muísee san ne, ña ni kúvi vii é kāda ntaa kué'en o ni Xuva kō. Ntá tsi ió itsi e dií ka va'á ve. Kuenta iña i sāl'a ne, kuvi xee étsin o nūu Xuva ko.

²⁰Xé'e Xuva ko xū'u ña é tēe tsiñu ña Jesuu é vii ñá dutu xeé san.

²¹Un ntíí ntíí dutu ñá nguií sán ne, ñá te xōó ni xe'é i xu'u i ni ñá dá kī'ví ña é vii ñá dutu. Ntá tsi dutu ñá sa'á ne, nteé na'a mí xē'é Xuva ko xu'u ña ni ñá dá kakā'an ña:

Xu'u é Xuva o kó ne, ta'xi ú xu'u

kó ne, ñá nātivi iní ko dá

kā'an u:

“Divin né, dutun ntii dáñu ntūvi”, ka'an Xúva kō. ²²Dukuān né, kūtuni ñá'a tsi Jesuú ne, tuví ña kuenta iña tú'un xeé san e tá'xi Xuva ko xū'u ña dá kakā'an ñá tsi dií dií ka va'á koo é xēe san é vāta kaa é tūví di'na. ²³Ñá te da dii dutu xió ña kídaā, tsí un ntíí ntíí ñá ne, ña ni kúvi vii ñá dutu ntii dáñu ntūvi, tsí xi'í ñá ne, tuku ña'a nakunúu ña naa ña. ²⁴Ntá tsi Jesuú ne, víí ña dutu ntii dáñu ntūvi, tsí ña kúvi ñá ne, ñá kantio é kī'ví tuku dutu náa ña. ²⁵Dukuān ne, kuvi nakáku kue'en ña un ntíí ntíí ña'a, ña é kī'xi etsin nuu Xuva ko kuenta iña ña, tsí ña kúvi ña. Tuví ña vata koo é ká'an ñá ni Xuva ko kuēnta iña ña'á san ntii dañu ntūvi.

²⁶Tsi Jesuú ne, dutu ódo nuū ñá e dóo va'á ña, vatā ó kantio ko. Tsi dóo va'á ña. Ña túvi nee é kīni kaa iña ñá, ntē ña tuvi nté uun kuétsi ña. Ñá te dadíi ña ni ña é ió kuétsi i. Dií ka ka'nu ña'a ña é un ntí'í é ió e dukún kán. ²⁷Ña kantio é vii ñá vatā ó de tuku dutu ñá odo nūu san é útēn utēn kae'ni ña kiti é kué'le ña ti domēni iña Xuva ko, di'na kuenta iña kuétsi mii ña ne, kidáā ne, kuenta iña kuétsi ña nūu ña. Ntá tsi Jesuú ne, uun ito tsi xe'é ña domēni iña Xuva ko kuenta iña ún ntíí ntíí ña'a dá xe'é ña kúñu mii ña ntíkā krusi kan. ²⁸Lei Muísee san ne, kadē kú've é kūdii ña'á san é io kuétsi ña víí ña dutu ódo nūu san. Ntá tsi xe'é Xuva ko xū'u ña dá de kú've ña rkontuvi é xēe leí san tsí I'xá mii ña vii ñá dutu ódo nūu, divi ña é ña tuvi kué'en tsi kuétsi ña ntii dañu ntūvi.

**Jesuú ne, kade kú've ña
iña tú'un é xēe san**

8

Vá'a o ve. Dií ka ntio ko é kūtuni nto sāl'a: Ió dutu ñá

odo nūu iña ko é vā'á kue'en ña, tsi tuví ña e dukún kán ne, kadē kú've dadíi ña ni Xuva kō, ña dóo ntii iní í san. ²Kade ña dutu ódo nūu má vi'i kuikó nti'xe san é tuví e dukún kán. Mii Xuva kō xntitsí ñá vi'i sālá; ña te ñá'a ni xntitsí ña.

³Un ntíí ntíí dutu ñá odo nūu san ne, divi tsíñu ña é kué'é ña doméni nta'a Xuva kō, é ká'mi ña kití san iña Xuva ko, kití e ntaxé'e ña'a san iña kuétsi ña. Dukuān ne, kantio é kōo é kué'é Jesuu nta'a Xúva kō di. ⁴Tē dí katuvi dukuan ña ñuxiví a ne, ñá vii ñá dutu, tsi dóo ió dutu táta Levii e ntaxé'e ña doméni vatā ó kaka'án lei Muísee. ⁵Ntá tsi da mii tsí da ntántavá'a naa ña nuu i é ió e dukún kan, vatā o dé Muisee da xntitsí ñá vi'i Xuva kō ne, kaka'an Xúva ko ni ñá: “Kuenta vií nto é ntává'a naa nto vatā o nañé'e ú nto rki uku Sínaí kán”, ka'an ña. ⁶Ntá tsi Cristú ne, ní'i ña tsíñu e díí ka ka'nu é ní'i dútu, ñá tsíkan, tsí kade kú've ñá iña túbun e díí ka va'á san. Díí ka va'a túbun san tsi tá'xi Xuva ko xu'u ña ni ko uun nuu i e díí ka va'a.

⁷Tē dí ni idiá'vi kue'en túbun é itúvi di'na ne, ñá dí ni ntío é kōo tuku túbun vē. ⁸Ntá tsi ña ni xkúntee iní Xuva kō nté ó dé ña'a san kuenta iña túbun āta sán ne, uve na'a mí kakā'an ñá ni ñá:

Xu'u é Xuva ntō ne, kaka'án u ni ntō:

Koto nto tsí xee ntúvi ve dá ká'an xtúku ú nī ña Israeé nī ña Judaa nté koo vií ña.

⁹É tūku kaka'án u ni ña vatā ó kaka'án u ni ñata ña ntúvi dá irkáa ú nta'a ña e nátává u ña ñuú Egítō;

tsi ñá ni de ntāa ña é kākā'án u ni ñá.

Dukuān ne, ña ni íde ú ña kuenta,

ka'an Xúva kō. ¹⁰Kaka'an xtúku Xuva kō:

Túbun sa'á ka'án u nī ña Israee dá xee ntúvi tsíkan.

Tsu'un u túbun ko ini díki ña.

Xnteé na'á u túbun kó nima ña.

Kidáa ne, vií u Xuva ña ne, vií ña ña'a ko.

¹¹Ñá kantio é xe un xé un ña nakuā'a ña

ta'an ña ni ñavi'i ña xoo e Xuva ña,

tsí un ntíí ntíí ñá ne, é ini ñá ko, nté i'xá e díí ka lú'ntí un tsi nté ñatā, ña e díí ka atā.

¹²Kada ka'nu iní u ni ña kuétsí ña ne,

nté uun ito ká ña naká'án ko nuu i é kīni kaa é idé ña,

ka'an Xúva kō. ¹³Dá kakā'an Xúva ko iña túbun xéé san ne, ncho ka'an ñá tsi e kuáta túbun é tuví di'na. Da nēé ka nuu i é kuatā, é ña kaidiá'vi ká i ne, ña ná'a ká kutūvi.

Vi'i Xuva kō é tuví ñuxiví a ni vi'i Xuva kō é tuví e dukún kán

9 Vi'a vé ne, túbun é di'na sán ne, kaka'an nté koo kunuu iní ñá Xuva kō. Xíó úkun ñá di é tuví ñuxiví a. ²Xntitsí ñá vi'i doó san é kúvi xúkun ñá. Xíó ūvi ne'u i. Mí'i di'na kakí'vi ña ne, ikān intōo kantílin ní mesa mí ódo tañú'u é kúvi doméni iña Xuva ko. Ikān ne, kaka'an ña é Má Vi'i Kuikó san. ³Áta dōo é rkaa iko iní i kán ne, tuví tuku ne'u i mí kakā'an ña é Má Vi'i Kuikó Kue'en. ⁴Ikān ne,

tuví uun naa e kúvi kaá kuāan e dóo nuu á'vi i mí e'mi ña kútū, ni ētun é kātavi kaá kuaán san kaniī āta i. Sá'ā ne, kaka'an ña é Ētun Iña Tú'un Xuva Kō, tsí ñu'u vá'a xuú san mí ūve na'a tú'ūn é kākā'an Xúva ko ni Muisee. Nuu uun súlē e kúvi kaá kuaán san mí ñu'u nuu i e é'xi ña kídaa, diví é kākā'an ña é manaa. Nuu tatun Ároón dī é kéne xuku i kídaa. ⁵Úvī ánĵē e kúvi kaá kuaán san ne, ntāñi nú etún san vata koo é kūtuni ñá'a tsi íkan kaki'xi Xuva kō, ña dóo ka'nu san. Katavi núu nti'xin ánĵē san ata etún san mí ntuvá'a ña'a san ni Xuva kō. Ntá tsi ña ká'án ka u nuu i sá'a vevii.

⁶Dā xío tu've nuu i tsíkān ne, nta'kí'vi dutú san má vi'lí é kuvi ūun san utén utén vata koo é vii ñá tsiñu ña. ⁷Ntá tsi má vi'lí é kuvi ūvī san ne, koó da miī dutu ñá odo nūū san kaki'ví ña ne, uun ito tsi é uun kuia. Dá kī'ví ña ne, kantio é kuído ña ñiñi kiti é kué'é ña doméni nta'a Xuva ko kuēnta iña kuétsi miī ña ni kuétsi ña ñuú ña, nuu i é idé ña dá ña ni kutúni ña. ⁸Dukuān né, kanañ'e Espiritū Sántū sán kō tsí vata kúvi kí'vi ña'a san mí tuví Xuva kō dá kade tsiñu ni'i dukuan ñā má vi'lí kuíko é kuvi ūun san. ⁹É un nti'i sá'a vatā o dé ña kídaa né, kanañ'e ña'a é ntoo vevii. Tsí kuenta iña tú'un āta sán ne, xé'e ñā doméni nta'a Xuva kō né, ē'mi ña kiti san iña Xuva ko. Ntá tsi kuān té du'vā ó ínúu ini ña Xuva kō ne, ñā ni idiá'vi e ntuvá'a nti'xe nima ñā ni Xuva kō. ¹⁰Tsi tú'un tsikán ne, da miī kākā'an iña i é ká'xi o, é ko'o ō, nté koo ntuntoo kúñu kō. Sá'ā ne,

kudii núu i e tá'xi Xuva kō é vii ó da nté kā'an Xúva kō tú'ūn xee, nuu i e díí ka va'a.

¹¹Ntá tsi veví ne, e xée Cristu é vii ñā dutu ódo nūu nuu i é xéé san, nuu i é vā'a é xe'é Xuva ko xū'u ña. Kí'vi ñā má vi'lí doó san e díí kaa va'a, tsí ña te ña'a ni de vá'a ña, tsí ña te ñúxivi a tuvi. ¹²Ña ni ídō Cristu ñiñi a ndi'ú san, nté ñiñi a le'ntú san é kúvi doméni iña Xuva ko, tsí ñiñi miī ñā xe'é ña. Dukuān ne, idiá'vi é uun ito tsi kī'ví ña má vi'lí kuíko kue'én san e ntá'vi ñā kuétsi ko ntii dañu ntúvi. ¹³Kuenta iña tú'un āta sán ne, ñiñi dūntiki kíchiñi sán ni ñiñi ndi'ú kíchiñi sán ni xāa kúñū i'xá duntiki kítdí'í san é i'xi nú nāá san ne, idiá'vi é dā'ví dutú san ña'a, ña é iō kuétsi i. Dukuān é ntuntoo kúñu ñā ne, naxtuví xío ña ña iña Xuva ko. ¹⁴Ntá tsi díí díí ka kaidiá'vi ñiñi Cristu. Tsí kuenta iña Espiritu ñā é ña kuví ne, xe'é Cristu ntuvi iña ña vata kaa doméni iña Xuva ko, uun doméni é ña tuvi nee é kīni kaa. Kuenta iña ñiñi ñā ne, kantoo nimá kō é un nti'i nūu i é káta'xi doxi'lí, vata koo é kuvi kada tsiñu o iña Xuva ko, ña kantíto san.

¹⁵Dukuān é Jesucristú ne, vata kaa ña kaikan dá xe'e kaa ña iña tú'ūn xee san. Xí'lí ña vata koo e ntá'vi ñā kuétsi é idé ō da ntántikin dúkuan ō é kākā'an tú'un āta san. Dukuān ne, ña e kána Xuva kō ne, kuvi ni'lí ña é vā'á iña Xuva ko ntii dañu ntúvi, vatā o tá'xi Xuva ko xū'u ña. ¹⁶Tsí te káda vá'a uun ña'a tutú iña nee é dūku ntée i'xá ña te xi'lí ñā ne, ña kúvi kī'lí i'xá san iña uva i dá nté ntúvi é kúví uva

ña, vatā xkoó ini o. ¹⁷Ña kaidiá'vi tutú san dá tūvi dukuan ñá de vá'a san. Dā nté tē xi'i ñá ne, da kidáā kaidiá'vi i. ¹⁸Dukuān ne, un tsi nte dá iñi ntu'u t'ú'un āta sán ne, kantio é kātī niñi san. ¹⁹Kaka'an Muísee ni ún ntíí ntíí ña'a san nté o kaka'an é un ntí'i léi san. Kidáā né, kī'i ña xuku é nani hisopó ne, nāki'ní ña idi le'ntu ku'éle san dikí i. Dā xnúu nto'o ña ini niñi a dúntikí san é nākudáka ntúte ne, da dá'vi ña librá leí san ni ún ntíí ntíí ña'a san. ²⁰Kaka'an ña: “Níñi sán ne, kuntā'a vata koo é kūtuni nto tsi tá'xi Xuva ko xu'u ña ni ntō nté koo víi ña ni ntō”, ka'an ña. ²¹Du'va o da'ví Muísee nñí san vi'i doó san ni un ntí'i nūu i é de tsiñu ni'i ña má vi'i doo kan. ²²Tsí kaka'an ntí'xe leí san tsí dokó sa é un ntí'i ne, kantio é ntuntoo ni nñí san. Ñá kada ka'nū iní Xuva ko ni ko tē ña di'na kati nñí san.

Kada ka'nu iní Xuva ko ni ko kuēnta iña doméni é xe'é Cristu

²³Dukuān ne, núu i é ió ñuxiví sa é kāntuvá'a naa nuu i é ió e dukún kán ne, kantio é tāvi níñi kití san vata koo é ntūntoo. Ntá tsi divi nuū i é ió e dukún kán ne, nñí é díí ka va'á kantio. ²⁴Tsi ñá ni kī'ví Cristu má vi'i kuíko san é de vá'a ña'a san, tsí kudii e ntává'a nāá ña'a san má vi'i kuíko é tuví e dukún kán. Ntá tsi ki'ví ña e dukún kán mí kaikan ñá nta'a Xuva ko kuēnta iña ko. ²⁵Cristú ne, ña te kí'in ito ni eti ña niñi ña é kúvi doméni iña Xuva ko. Tsí dutu ñá odo nūu iña ñá Israeé san ne, kuenta kuia kakí'vi ña má vi'i kuíko kue'én san vata

koo é ku'éle ña niñi é ña te níñi mii ña é kúvi doméni iña Xuva ko. ²⁶Tē dí kuan o ni idé Cristú ne, kantio é ki'in ito kuví ñá un tsi nte ntúvi dá iñi ntu'u ñuxiví san. Ntá tsi uun ito tsi kí'xi ña da dokó sa ntí'i ñuxiví san ne, xe'e ña ntúvi iña ña nta'a Xúva kō vata koo é nakate ña un ntíí ntíí kuétsi kō é ió. ²⁷Uun ito tsi kuví o, ún ntíí ntíí o ne, kidáā ne, ká'an Xuva ko te vā'á o ne, o tē ña vá'a o ni ide o. ²⁸Kuan o kúvi Cristú di, tsí uun ito tsi xe'é ña ntuvi iña ña é kúvi doméni iña Xuva ko, vata koo e ntá'vi ña kuétsi ña'a san. Ntá tsi ki'xi xtuku ña, ñá tē e ntá'vi xtuku ña kuétsi kō, ntá tsi vata koo é nakákú kue'en ñá ña'a san, ña ntantétu ña utén uten.

10 Lei Muísee ne, vata kaa na'a i iña i é vā'á san é ki'xi, tsí ña te divi nti'xe. Dukuān né, kuān te kuēnta kuia ntaxé'e ña'a san doméni é kākā'an leí san nta'a Xuva kō dá inúu ini ña ña ne, ña ni kúvi ntūvá'a kue'en ña. ²Tē dí kúvi ntavá'a nti'xe leí san ña'a san kuenta iña doméni san ne, ñá kantio é ku'éle ka ña doméni san kuenta kuia. Te uun ito tsi ntuvá'a kue'en ñá ne, ña ntánt'i iní ka ña te ió ka kuétsi ñá. ³Ntá tsi dā ntaxé'e ña doméni san kuenta kuia ne, ntánaka'an ñá tsi ió kuétsi ña, ⁴tsi ña kúvi nakate kue'en niñi dúntiki kíchií sán ni nñí ndí'u kíchií san kuétsi kō.

⁵Dukuān ne, kaka'an Crístu ni Xuva kō da vé'xi ña ñuxiví sa:

Ñá tē doméni san, nté nñi kití san é ntio nto.

Dukuān né, taxnūu nto ko é kúvi ú ña'a.

⁶Ntō'ó ne, ñá nī xkúntee iní nto é ntaé'mi ña'a san kití san; ntē ña ni xkúntee iní nto doméni é ntáta'xi ña nto kuenta iña kuétsi ñā.

⁷Dukuān ne, kaka'án u:

“Kini nto, tsí i'a vé'xī u é víi u é ntio nto, Xuvā kó, vatā ó uve na'a iñá ko iní libru nto”, kuan ō ka'án u,

ka'an ñā. ⁸Di'na ne, kaka'an ñá tsi ña xkúntee iní Xuva kō doméní san, nte é ka'mi o kīti iña kuétsi ko, kuān te kaká'an leí san é kuān koo vii o. ⁹Kidāā ne, kaka'an ñā:

“I'a vé'xī u é víi u é ntio nto, Xuvā ko”, ka'an ñā. Ncho ka'an sá'a tsi e nákatsin ña nuu i é átá san vata koo é xtuvī ñá nuu i é xēé san naa i. ¹⁰Tsí edé Jesucristu é ntio Xuva kō dá uun ito tsi é ntii dañu ntūvi xe'é ña kúñu ñā é kūvi doméni iña Xuva ko. Dukuān ne, kaka'an Xúva kō tsí ña tuvī ka kuétsi kō.

¹¹Dutu ñá Israeé san ne, utén utén ntáñī ñā, ntaé'mi ña kití é kūvi doméni iña Xuva kó, kuān té ña kaidiá'vi é nākate kuétsi kō.

¹²Ntá tsi Jesuú ne, uun ito tsi é ntii dañu ntūvi xe'é ña kúñu ñā é kūvi doméni iña Xuva ko kuenta iña kuétsi kō. Kidāā ne, ítūvī ña diñī Xuva kō. ¹³Kantétu ña vē da nté kūvi víi kue'en Xúva ko ni ūn ntíí ntíí ña'a, ña é ña ntío i ñā. ¹⁴Tsí kuenta iña i é uun tsi doméní san ne, ntii dañu ntūvi ntavá'a kue'en ñá ña'a san nuu Xuva ko, ña e nátsoo xio ña iña ñā. ¹⁵Nāñē'e Espíritū Sántū sán kō tsi é nuu é ntaā i, tsí di'na kaka'an ñā:

¹⁶Du'vā ó kaka'an Xúva kō:

“Tū'ún sa'a é kué'é u xu'u kó ni ñā rkontuví ne, kuan kōo. Xtūvī u tú'ún ko nuú nima ñā. Xntēé na'a u tú'ún ko ini diki ñā”,

ka'an ñā.

¹⁷Da kidāā ne, kaka'an ñā:

“Nté uun ito ká ña naká'an ko kuétsi ñā, nté nuu i é kīni kaa é edé ñā”, ka'an ñā.

Kuan ō ka'an Espíritū Sántū san.

¹⁸Dukuān ne, dá kadā ka'nu iní Xuva ko ni ko kuétsi kō ne, ñá kantío é kué'é ka o doméni iña kuétsi kō.

Kí'in etsin ō nuu Xuva ko

¹⁹Dukuān né, ta'an ko, ñá u'vi ko.

Kuvi kí'vi ō má vi'i kuí'kō kue'én san ve, tsí xe'é Jesucristu ñíñi ñá kuenta iña ko. ²⁰Vatā o nákaan dutu átā san doo é rkaa ikō san, vata koo é kī'ví ña mí tuvi Xuva kó ne, kuān o dé Cristu dá xe'é ña kúñu ñā. Nākaán ña itsi xēé é kī'in o mí tuvi Xuva ko, itsi mí nī'i ko ntuvi iña ko. ²¹Jesuú ne, kade ña dutu ódo nūu iña ko, xo'o é ntáduku ntee o Xuva kō. ²²Dukuān né, kaniñ nima ko kí'in o un tsi nte mi túvi Xuva kō. Kuinti'xe kue'en kó ñā, tsi e nākate ña nima ko vata koo é ña kutsú'ún ká o iña kuétsi kō ne, é ntūntoo kúñu ko ntute vā'á san. ²³Ñá ku xtuvī mii o é kākā'an o tsí nuu é ntaā í nuu i é kantétu ō, tsí víi ntí'xe Xuva ko nūu i e tá'xi ña xu'u ña ni kō. ²⁴Kadā kuení ko iña ta'an ko, xé un xé un ō, nté koo vii o vata koo é díí díí ka kuinima ko, é díí díí ka vii o nuu i e dóo va'a. ²⁵Ñá xtuvī mii o é nātaká nuu o ni

ta'an kō, tsi iō ñá'a e kuán o de ña. Ntá tsi xntii o tā'an ko vata koo é nakií nima ña. Díí díí ka kantio é kuán koo vii o vevíí, tsí dokó sa xee ntúvi dá ki'xi xtuku Tó'o kō.

²⁶Tē tsun rkó tsiñu ko kade dukuan o é kuétsí san rkontúvi é ini o é nuu é ntaā i iña Cristú ne, ña túvi ká doméni é ki'i Xuva kō e ntá'vi o iña kuétsi kō. ²⁷Da mií é kuntetu o nūu i e dóo donchu'ví nta'a Xuva kō dá xntékú ku'vē ñá iña ko. Ní'i kō mí'i koko un ntíí ntíí ñá'a, ña ntaínchu'vi Xúva kō. ²⁸Xoo ñá'a, ña é ña ni de ntáa lei Muíseé san ne, ñá ni ntuntá'ví ini ña ña. Te ió uvi, uni ñá'a é káka'an ntée ña ña ne, da mií é kuví ña. ²⁹Te kuán o kúvi ni ña tsikán ne, ¿ñá ntu te díí ka kue'e ni'i ña é ntó'o ña xoo é káxkanuu i I'xá Xuva kō? Ña sá'á ne, kade ña vata te ña ni nuu á'vi kue'en niñí Cristu, kuán te níñi ñá ne, kúvi nuu i é kütuni ko tsi tá'xi Xuva ko ko nūu i e tá'xi ña xu'u ña ni kō. Kuenta iña níñí san dí e ntántoo Xuva kō nima ña vata koo é kúvi naki'i ña ña. Ntá tsi ña sá'á ne, kaka'an káni ña iña Espíritu Xuva ko, divi ñá é kaxé'e ña e dóo va'á iña ña. ³⁰Ntá tsi ini o tsí kade ntaa Xúva kō né, divi ña káka'an ña: “Xu'ú ne, kué'ē u é ntó'o ña'a san. Xu'ú ntaáa ú ni ñá”, ka'an Xúva kō. Ne, kaka'an xtúku ña: “Xu'ú ne, natsodo kú'vé u iña ñá'á ko”, ka'an ña. ³¹iOo donchu'vi é ni'i ko é nto'o ko nta'a Xuva kō, ña kantíto san!

³²Ntá tsi naka'an nto ntúvi di'na dá dā ve ini nto tú'un va'á san. Kútií nto da dóo ntii tú'un da dóo ntó'o nto. ³³Un vé'xi ne, dóo kiní

ka'an ñá'a san iña ntó ne, dē xení ña ni nto me'ñú ña'a san. Un vé'xi ne, ntó'o nto dá kuan o ntó'o ta'an nto dí. ³⁴Ntūnta'ví ini nto ta'an nto, ña ñu'u kutū san. Íntoo díni ntó kuán te kí'i ñá'a san é tuví iña nto, tsí ini nto tsí e dukún kan ne, dóo iō iña nto e díí díí ka va'a, é ña ntí'i ntii dañu ntúvi. ³⁵Dukuán ne, ñá xtuví mii nto é kuinti'xe nto Xuva ko vē, tsí tē ña xtuví mii ntó ne, ní'i ntó é vā'á kue'en. ³⁶Kantio é kútií nto tsi dá kúvi víi nto vatā ó ntio Xuva kō ne, ní'i ntó e tá'xi ña xu'u ña ni ntó. ³⁷Tsí kaka'an tú'un Xuva kō:

Ña ná'á ka dá ki'xi ña é káka'án u tsí ki'xi ña.

Ñá kukuíí ka ña.

³⁸Xoo ña'a é vā'á nima ñá tsi kakuinti'xe ña kó ne, ní'i ña ntuvi vā'á iña ña.

Ntá tsi te nātivi iní ña ne, ña xkúntee iní ka kó ña.

Kuan o ka'an Xúva kō. ³⁹Ntá tsi xo'ō ne, ña te kade o vatā ó de ña'a, ña e ntántiko kōó san ne, ntákunaá ña. Tsí xo'ō ne, ntáde o vatā ó de ña'a, ña ntákuinti'xe i ne, kuan kōo nakáku nima ko.

É kakuinti'xe kō

11 Vá'a o ve. Te kakuinti'xe kō ne, ini o tsí ni'i ntí'xe ko nuu i é kántétu o. Ñá kaitsu'un o, tsí ini o tsí nuu é ntaā i é ni'i ko, kuán té vata kiní o. ²Dóo diní Xuva ko ni ñata kō, ña intóo kídaā, tsi kuinti'xe ña ña.

³Tsí kakuinti'xe ko Xuva kō ne, ini ó tsi mií tú'un ña e de kú'vē ñá ñuxiví san. Ñá tē nee iña io kídaā da de kú'vē ña e ntaíni o vevíí.

⁴Kuinti'xe Abee. Dukuān ne, xé'e ña ūun doméni iña Xuva ko e díí ka va'a é vāta kaa é xe'é Caiin. Dukuān ne, kaka'an Xúva kō tsi dóo va'á ña ne, kí'i ña doméní san. Xí'i Ábeé rkontuvi, ntá tsi vata tsi te kaka'an dúkuan ñā, tsí kainí o nté ō kuinti'xe ña.

⁵Kuinti'xe Enoó san dí. Dukuān ne, ñā ni xé'le Xuva kō é kuví ña. Kuan tsi ó kantíto ña náki'i Xuva ko ñā e dukún kán. Ñā ni nani'í ka ña'a san ña, tsí kue'en ni'i Xuva ko ñā. Tsí dí'na dá naki'i Xuva ko ñā né, kūtuni ñá'a san tsi idé ña é ntio Xuva kō. ⁶Ntá tsi ña kuví víi ō é ntio Xuva ko tē ña kuinti'xe ko ñā. Te nchō kí'in étsin o nūu Xuva kó ne, kantio é kuinti'xe kō tsí tuví ña, tsí kaxé'le ña é vā'a xoo é kanīi nima í kanantuku ñā.

⁷Kuinti'xe Noee. Dukuān ne, dá kakā'an Xúva kō tsí koo nuu i é vāta kiní ña ne, ēde ña kuenta é kaka'an Xúva kō. Kidāā ne, de vá'a ña uun tun ntóo san vata koo é nakáku nuu ña ni i'xā ña. Dā íni ña'a san tsi dóo vá'a ó kakuinti'xe Noeé san ne, kūtuni ña tsi dóo kini ntāa ña nguī san. Dukuān ne, kaka'an Xúva kō tsi dóo va'á ña'a Noeé san, tsi kuinti'xe ña.

⁸Kuinti'xe Abraan. Dukuān ne, kué'en ña tūku ñuu é kaka'an Xúva kō tsi kué'e ña é kūvi iña ñā ni i'xā ña. Kuān té ña ni iní ña mí'i kī'in ñā ne, ntii ña ñuú mii ñā ne, dē ntaa ña é kaka'an Xúva ko ni ñā.

⁹Kuinti'xe Abraán san. Dukuān ne, ní'i ña é kutuví ñā ñuú san é xe'é Xuva ko ña vatā ó kaka'an ñā, kuān te vāta kaa ña ntaíka itsi san kaa ña. Ví'i doó san inúu ña, vatā o dé Isaa

ni Jácoó dí, tsí dadíi ní'i ña tú'ūn é xe'le Xuva ko xū'u ña. ¹⁰Ví'i doo tsí san inúu ña, tsí intétu Abraan ñuu é tuví ntii dañu ntūvi, ñuu é xtūvi tū'vú Xuva kō, ñuu é de vá'a mii ñā e dukún kán.

¹¹Kuinti'xe Sará san dí. Dukuān né, kuān te ita ntí'xin kuia ña é kōo i'xá ña ne, ñú'ū nti'xe i'xá ña, tsi kuinti'xe ña tsi víi Xuva ko nuu i é xe'é ña xu'u ña ni ñā. ¹²Dukuān né, kuān te dóo ata Ábraan é ña ni kuví kóo i'xá ña ne, xíō i'xá ña. Káxa ūun tsi ña'a san da nté kútitín ña. Vatā ó uve díí xntívi e dukún kán ntāa ña. Vatā ó ntákuví xíku ntákuví ña é ntē ña kuví naká'vi o ñā.

¹³Un ntií ntíi ña'a san é kaka'an u ne, ntákuinti'xe dukuan ñā dá xi'i ñā, kuān té vata ní'i ña é un ntií é kaka'an Xúva kō. Ntá tsi ini ñā tsi rkontuví koo nuu i sá'a ne, dōo diní ña. Ntáka'an ñā tsi ña te ñuú mii ña ñūxívi sa, tsí ntoo taan ña. ¹⁴Dá kuān ó ntáka'an ñā'a sán ne, ini ó tsi ntánantukū ká ña uun ñuu é kūvi ñuú mii ñā. ¹⁵Tē dí kanaka'an ña ñuú san mí'i ntáka ña ne, ¿nté kui ña ni ntiko koó ntu ña ikān?

¹⁶Ntá tsi ntio ña uun ñuu é díí ka va'a. Ntio ña kuntōo ña e dukún kán. Dukuān ne, ñā ni kūka'an nuu Xúva kō tsi ntáka'an ñā'a san tsí Xuva ñā né, xtūví tu'vē ñā ñuú mí kuntōo ña e dukún kán.

¹⁷Kuinti'xe Abraán san. Dukuān né, dá íto ntéé Xuva ko ñā ne, xé'le ñā i'xá ña Isaá, kuān té kuví, vata kaa doméni iña Xuva ko. Uun tsi i'xá ña e káku dá xe'é Xuva ko xu'u ña ni Ábraan, ntá tsi nchō kué'e ña i, kuān te é kaka'an Xúva ko ni ñā:

18 “Kuenta iña Ísaá ne, nakāxa tátá nto”, ka'an ña. 19 Ini Ábraan tsi dóo ntii iní Xuva kō ne, kuvi nantoto ña ña'a kuān té xi'i ña. Kuvi ka'an o tsí vata tē dí ni nāki'i nti'xe Abraan í'xá ña rkontuvi te xi'i.

20 Kuinti'xe Isaá di. Dukuān ne, xé'e ña xu'u ña tsí vií Xuva kō é vā'á ni Jācoo, ni Esáuú rkontuvi.

21 Kuinti'xe Jacoo. Dukuān né, dā dokó sa kúvi ña ne, náki'í tuun ña tatun ña. Nānu'u ña iní ña Xuva kō ne, xé'e ña xu'u ña tsí vií Xuva kō é vā'á ni i'xa i'xá ña Josee.

22 Kuinti'xe Joseé san di. Dukuān né, dā xee ntúvi é kuví ñá ne, kaka'an ñá ni ña Israee tsí ntaka nti'xe ña ñuú Egítō rkontuvi. Kaka'an ñá ni ña te kūni'i ña xiki ña te ntáka ña ne, nakuntú'xi ñuú san mí kī'in ña.

23 Kuinti'xe uva Muiseé san di. Dukuān né, dā káku Muiseé ne, xnuu xū'u ñá i te ūni xoo, tsí ini ña tsi dóo tíí kaa i'xá san. Ñá ni u'vī ña é kāka'an reí san tsi ka'ní ña i'xa íkín iña ñá Israee san, i'xa tii.

24 Kuinti'xe Muiseé san di. Dukuān né, dā kúka'nu ña ne, ña ni ntío ña é kāka'an ñá'a san tsí i'xa diókō rei Egítō san ña. 25 Díí ka ntio ña é nto'o dadíi ña ni ña ntáduku ntée Xuva kō é kutūvi díní ña uun da'na mí ntáde ña'a san é kīni kaa. 26 Díí ka nuu á'vi, kuiní ña, é ntó'o ñá vata ō ntó'o Cristu é nī'i ña é un ntí'í é ió ñuú Egítō. Tsí kantetu ña nuu i e díí ka va'a é kué'é Xuva ko iña ña.

27 Kuinti'xe Muisee. Dukuān né, ntáka ña ñuú Egítō ne, ñá ni u'vī ñá te kūdiín reí san. Ñá ni xtuví mii ña é vii ña, tsí vata tsí tē íni ña Xuva

ko, kuān té ña kuvi kiní o ñá. 28 Tsi kuinti'xe Muiseé ne, dē ka'nu ña viko é naka'an ñá da ntáka ña ñuú Egítō. Kā'an ñá ni ñá'a san tsí da'ví ña niñi lé'ntú san dikí xi'i ña kan vata koo é ña ka'ni ánje Xuva ko i'xa nuu i iña ñá Israee.

29 Kuinti'xe ña Israee san di. Dukuān ne, ítā nti'xin ña mé'ñū ntute ñu'u san é nani Ntute Kué'é san vatā ó te ñu'u itsi. Ntá tsi dā intíkin ña Egítō sán ña ne, tēni ña.

30 Kuinti'xe ña Israee san. Dukuān ne, kó'xo ntiká nto'o ñuú Jericoo da íka ña u'xe ntúvi ata i kan.

31 Kuinti'xe Raa, ñád'íi e íka lukú san. Ñá te ni xi'i dádíi ña ni ñá'a, ña é ña ni kuinti'xe i san, tsí kuān te íka luku ñá ne, xntii ñá ña Israee, ña é íxkoto ntódo ñuú tsikan.

32 ¿Nēe iñá ka ntu ka'án u? Ñá kuné'é ka é ntāa ú ni nto iña Gédiuun, iña Báraa, iña Sánsuun, iña Jéftee, iña Dávii ni Sámuee, ni ñá ka'án naa Xuva ko kídaā. 33 Un ntíí ntíí ña tsikán ne, kuinti'xe ña. Dukuān né, iō ñá e kúvi idé ña da náa ña ni tūku ñuu. Iō ñá e dóo vā'ā o de kú'vē ña. Iō ña é ni'i ña núu i é xe'é Xuva ko xu'u ña ni ñá. Iō ñá ne, nakáku ña dá ncho ka'xí ñañá san ña. 34 Iō ña é ñá ni i'xi ña dá ñū'u ña mi dóo kai'xi nū'ú san. Iō ña e nakáku ña da nchó katsin ña'a san ña káa. Iō ña e náxnuu ña ntii ña kuān té ña tuvi ntíi ña di'na. Iō ña é ña ni u'vī ña dá edé ña du'xēn né, nakúnu ñá sntadun túku ñuú san. 35 Iō ñad'íí san ne, ntóto xtuku i'xá ña rkontuvi dá xi'i.

Tuku ña ntákuinti'xe i sán ne, dōo ntó'o ña da káni ña'a san ña utun, ntá tsi ña ni ncho víi ña é kāka'an

ñá'a san vata koo é nakáku ña. Ini ñá tsi ni'i ña ntuvi e díí ka va'á iña ña nta'a Xúva kō. ³⁶Tuku ña ne, ntáxkuntée ña'a san ña ne, ē'ní ña ña, nátií nuu ña ña xo'o. Kí'ní ña nta'a ña ni dī'ín ña díí ne, xnuu kutu ña ña. ³⁷Tuku ña ne, kāni ña'a san ña xuú ne, xí'í ñā. Iō ñā ne, kātsin dava ña'a san ña. Iō ñā ne, ito nteé ña'a san ña te víí ña é kīni kaa. Iō ñā ne, ē'ní nuu ña'a san ña káa. Iō ñā ne, íka xaa ña ne, kudii ñīí a le'ntú san ni ñīí tsidi'ú san itávi núu ña. Dōo taan núu ña. Dē xení ña'a san ni ñā ne, dōo u'vi kúvi ña. ³⁸Ñā ñuxiví san ne, ñā te nuu á'vi ña é kuntoo dadīí ña nī ña dóo va'á san. Ntá tsi edé ña ñuxiví san é doto tsi íka xaa ña dóo va'á san ñuu itsi san nī má ntā'xín san. Xavi kíti san ni mâvi kan kúvi vi'í ña.

³⁹Un ntíí ntīí ña sa'á ne, kuān te íni Xúva kō tsi dóo va'á kuinti'xe ña ne, ñā ni nī'í ña é un ntī'í é xe'le Xuva ko xū'u ña. ⁴⁰Tsí ini Xúva kō tsi ío ūun nuu i é díí ka va'á iñā kō ne, ntio ña é kūntetu ña tsikan da nté dadīí ni'í ña ni kō e ntuvá'a kue'en o nuú Xuva kō.

Koto o nūu Jésuu

12 Ntoó mé'ñu o nī ña te da díí ña'a, ña e dóo kuinti'xe i san. Dukuān né, xo'ō díí, na xtūví xio o da nēé ka nuu i é kanateñu nuu kō, da nēé ka kuetsi é ncho ni'í i kó ne, na kūtíí o kūnu dú've o itsi e tá'xi Xuva ko kō. ²Koto o nūu Jésuu, tsi kuinti'xe kue'en ñā Xuva kō né, tā'xi ña é kuinti'xe vá'a ko ñā dí. Ntō'o Jesuu ntíkā krusi, ntá tsi ña ni kuká'an nuu ña é xi'í ñā vata o xi'í ñā kini ntāa san, tsí ini ñā tsi

te ita ntí'xin é ntō'o ña ne, kutūvi díní ñā nta'a Xuva kō.

³Kadā kuení va'ā ntó ve nté o dé Jesuu, tsí kutíí ña dá un vá'a tsi ntó'o ña nta'a ñā iō kuetsí i. Dukuān ne, ñā ku kudu'xen ntō, ñā ku natívi iní nto é kuinti'xe nto. ⁴Tsí nto'ó ne, váta nī'í ntó doxi'í da ntánāa ntée nto é kīni kaa san. ⁵¿Vá kunáa iní ntú nto tsí kata'xi Xuva ko nto itsi, tsí i'xá ña nto? Tsi kaka'án tú'un Xuva kō:

I'xá mií kó, na naka'an o dá ta'xi Tó'o ko o é ntō'o o.

Ñā ku tīvi iní o dá kāl'án u tsí ña vá'ā ó kaden.

⁶Tsí xoo ñā'a, ña e dóo ntio Xuva ko i ne,

kaxé'le ña ña itsi.

Xoó ña'a é kí'í ña e kúvi ña i'xá ña ne,

kaxé'le ña é ntō'o ña,

ka'an ña. ⁷Kutíí nto nto'o nto ne, kutú've nto, tsí kade Xuva ko ni nto vatā ó de ña ni i'xá ña. ¿Vá iō ntú i'xá é ña kaxé'le uva i itsi? ⁸Tē ña katá'xi Xuva ko nto itsi vatā ó de ña ni ūn ntíí ntīí i'xá ña ne, ñā te i'xá nti'xe ña nto. ⁹Kadā kuení nto dí: Dā kú kuetsi o né, uva ko ñuxiví a ne, kata'xi ña ko itsi ne, kaiko ñu'u o ñā. ¿Nté kui ña díí díí ka kuinti'xe kō é kaka'an Úva kō, ña tuví e dukún kān, vata koo é ni'í ko ntuví va'á iña ko ntii dañu ntúvi? ¹⁰Uva kō, ña tuví ñuxiví a ne, dá kuetsi o ne, kata'xi ña ko itsi vatā ó kuiní ña é vā'a. Ntá tsi Xuva kō ne, díí díí ka kaidiá'vi dá kata'xi ña ko itsi, tsí ntio ña é ntuvá'a kue'en o váta o va'á ña. ¹¹Ini ntó tsi ña ntío ko é ntō'o ko, tsí kaexnúu. Ntá tsi rkontuví ne, dá kūtú've kō é vii o

é vā'á ne, kuntōo vā'a o, tē kutú've nti'xe ko kuēnta iña i é ntō'o ko.

**Dōo xii kaa té ña kiní ō
é kākā'an Xúva kō**

¹²Dukuān né, nāxnuu ka'nu nto nima ntó ne, nakuntítsi ntāa nto.

¹³Nantuku nto itsi vā'a mí'i ntáka nto, vata koo é ña díí díí ka kuvi nto, vata koo é ntūv'á vā'a nto.

¹⁴Kuenta tsi vií nto te kuntōo vā'a nto ni ūn ntíí ntíí ña'a. Kuntikin nto é vā'a, tsi nté uun ña'a ña kiní ña Tó'o ko tē ña vií ña é vā'a. ¹⁵Koto xnto te iō nto é ña kanani'í ka nto é vā'á san é kata'xi Xuva kō. Nā vií ntó vata kaa xuku ūvé san. Tsí da kaidáka xuku ūvé san ni tūku xukú san ne, ku uve ntí'i. Te vií nto é kīni kaa ne, kutú've ta'an nto é vií ña é kīni kaa di. ¹⁶Ña ku kava ni'i nto ñadī'i é ña te ñādī'i míi ntō; ntē ña ku nadikí nteē ntó Xuva ko, vatā o dé Esauu dá nadama ñā é vií ñā i'xa nuu i dá ni'i ña é ka'xi ña. ¹⁷Ini nto tsí rkontuvi dá xee ntúvi e nāxnuu viko uva ña ña ne, ña túvi ká iña ña. Kuān te dōo éku ña ne, kuān te dōo nātivi iní ña ne, ña túvi ká cho'o i.

¹⁸Ntō'ó ne, ñā ni xēe étsin nto xuku Sinaií san é tīin nta'a nto vatā o dé ña Israeé san kídaā. Núu xūku tsikán ne, kai'xi ñū'ú san ne, neé kue'en. Dōo ñu'u viko neé san ne, dōo ínu tatsin. ¹⁹Ntē ña ni tekú nto da éku trunpetá san, ntē dá kakā'an tátsin Xuva ko ni ñā. Ña e téku i sán ne, íkan ña é ña ku ka'án ka Xuva ko ni ñā. ²⁰Tsi dōo ū'ví ña da dōo ntīi ka'an Xúva ko ni ñā tsí da xōo ka é xtūvi i dí'in i xuku san, te ñā'á o te kīti ne, kuétsi é kā'ní nuu ña i xuú ne, o kini ña i káā. ²¹Tsi

dōo donchu'ví kaa é ini ña ne, un tsi nte mí Muísee kaká'an ña: “Koó da kán'i u é kaū'ví ko”, ka'an ña.

²²Ntá tsi ntō'ó ne, xēe étsin nto xuku é nanī Siuun, ñuu mí tuví Xuva kō, ña kantíto ntīi dañu ntūvi. Ñúú sa'á ne, kaka'an o é ñūú Jerusaleen é tuví e dukún kán, mí'i ntōo ña te nté kaa ánje Xuva kō. ²³Xēe nto ikán, mí'i ntōo dīni ña ntánataká nuu, ña ntáduku ntēe Xuva kō, ña é ūve na'a dívi i e dukún kán. Xēe ntō mí tuví Xuva kō, ña é kaidō kú've iña un ntíí ntíí ña'a san. Xēe ntō mí ntántoo ña xi'i, ña é vā'á san, ña e ntántoo Xuva ko nima i. ²⁴Xēe ntō mí tuví Jesuu, ñā ntísí me'ñu nuu Xuva ko ni ñā'a san kuenta iña tú'ūn xēe san é xelé Xuva ko xū'u ña, tsi éti ña niñi ña vata koo é ntá'vi ña kuétsi kō. Díí díí ka kaidiá'vi niñi ña é niñi Ábee. Tsí dā íni Xuva ko niñi Ábeé san ne, kaka'an ñā tsi ntánaa ña. Ntá tsi dá kaíní ña niñi Jesúsú ne, kaka'an ñā tsi kada ka'nu iní ña ni kō.

²⁵Koto nto é vií ntó kuenta ñā kaka'an ni ko. Tsí tē ña ni nakáku ña Israeé dá ña ni ide ña kuénta é kākā'an Muísee ni ña ñūxiví a ne, díí díí ka ña nakáku o tē ña vií o kuéntá nēe é kākā'an ñā tuví e dukún kán. ²⁶Dá kakā'an Xúva kō kídaā né, táan ñūxiví san. Ntá tsi vevíí ne, kaka'an ña: “Uun ito ká xtuku natāán u ñā te da mii tsi ñūxiví sa, tsí un tsi nte e dukún kán di”, ka'an Xúva kō. ²⁷Dá kakā'an ñā é “uun ito ká xtuku” ne, ncho ka'an ñā tsi nantí'i ña da nēé ka é iō ñūxiví a é ede kú've ña. Koó da nuū i iña mii ña é kuntōo ka. ²⁸Dukuān ne, naku'é e ō sintiá'vi nta'a Xuva

kō tsí kaduku ntée ō mí kadē kú'vē ña, mí é ña ntí'i. Dukuān ne, ka'nu kuinī ko ni Xuva ko. Kunuu inī kó ña kaniī nima kó, vatā ó ntio ña. ²⁹Tsí Xuva kō ne, vata kaa ñu'u é kaē'mi é un nti'í é kīni kaa kaa ña.

Nté koo vii o vatā ó ntio Xuva kō

13 Ntō'ó, ña ntákuinti'xe i, ña xtúvī mii nto é kuinima ntó ta'an nto. ²Ñá ku kūnáa inī nto é vā'á koo vií nto ni ñā'a, ña é xēe nú vi'i ntō. Tsí iō ñā'a ne, da xe'é ña vi'i ña ne, íntōo ánje Xuva ko ni ña, kuān té ña ni kutúni ñá te ánje ñā.

³Naka'an nto tā'an nto, ña ntákuinti'xe i san, ñá ñu'u kutū, vata tsi te ñu'u kutu dadīi nto ni ñā. Naka'an nto tā'an nto, ña dóo ntánto'o i dá kadē xení ña'a san ni ñā, tsí te dā ná kuān koo nto'o nto dí.

⁴Kuiko ñu'u nto ñadī'í ntó tē tánta'a nto. Mii ña kutuvī ni'i nto ñá ne, ñá ku dotō tsí kava ni'i nto tuku ñadī'í san. Kuan kōo vií ñadī'í san ni xīi ña dí. Tsí Xuva kō ne, kué'e ñā é nto'o da xōo ka ña'a, te ñā e tánta'a, te ñā é vāta tánta'a, te kava ni'i ña ñadī'í é ñā te ñádī'í mii ñā.

⁵Ñá ku nti'i inī ntó iñá diu'un. Kūntoo dīni ntó ni nēe kudii é ni'i nto. Tsí Xuva kō ne, kaka'an ña: “Nté uun ito ñá xtuví mii ú o. Nté uun itó tē ña vií u ó kuenta”, ka'an ña. ⁶Dukuān né, kaniī nima ko kuvi ká'an o:

Xuva kō né, divi ñā é kaxntii ñā ko.

Dukuān ne, ñá ku ū'ví ko.

Ña túvi nee iña é kūvi vií ña'a san ní ko.

⁷Naka'an nto ñā'a, ña é nakua'a ntó san, ña é nāñé'e nto tú'un Xuva kō. Koto vā'a nto nté ō kuinti'xe ña un tsi da nté xi'i ñá ne, kuan kōo kuinti'xe nto dí.

⁸Jesucristú ne, ñá kánadama ña. Kuan tsí ó de ña vevii vatā o dé ña dí'na ne, kuan kōo vií ña ntii dañu ntūvi. ⁹Ñá ku kuntikīn ntó da nēe ka tuku tú'ūn é kākā'an ñā'a. Díi ka vā'ā o é kunūu ntii nima ko kuenta iña i é vā'a é kātā'xi Xúva ko kō né, xtuvī mii o nté xkoó ini o iña i é kā'xi o, é ña ká'xi o. Tsí nuu i é kaē'xi o ne, ña te dāvī é kaxntii kō.

¹⁰Ió naa ko mí'i tuví uun doméni iña ko é ña kaní'i dutu, ñá ntántikīn lei átā san. ¹¹Ini nto tsí dutu ñá odo nūu iña ñá Israeé san ne, kaxtuvī ñá niñi kití san má vi'i kuíko san é kūvi doméni iña Xuva ko vata koo é ntūvá'a ña'a san ni Xuva kō, ntá tsi kae'mi ña kúñu ti āta ñuú ña kán. ¹²Dukuān ō ntó'o Jesuu ata ñuú san dí, vata koo é ntavá'a ña nima ñā'a san kuenta iña nñi mii ña. ¹³Dukuān né, xtuvī mii o é átā san ne, kuntikīn o Jesúsú, kuān te kadá xení ña'a san ni ko vatā o dé ña ni ñā. ¹⁴Tsi ñuxiví a ne, ña túvi ñuú ko é kuntoo o ntii dañu ntūvi, ntá tsi ntánantuku o ñūu mí kuntoo ō rkontuvi. ¹⁵Dukuān ne, utén utén nakué'e ō doméni nta'a Xúva kō dá kākā'an ó tsi dóo ka'nu ña. Dōo dīni ña dá nakué'e o ñā sintiá'vi kuenta iña Jesúsú. ¹⁶Ñá ku kūnáa inī nto é vii nto é vā'a, é xntii nto tā'an nto. Tsi dá kuān ó de nto ne, vata kaa doméni iña Xuva ko kaa, e dóo ntio ña.

¹⁷Kada ntaa ntó ni ña ntádē kú'vé iña ntó ne, vií ntō é kākā'an ñá, tsí

kade ña kuentá nima nto. Ini ña tsí kuenta iña Xuva ko e ntáde ña nto kuenta. Vií nto vata koo é kunū dñí nima ña, ñá tē é kūnta'xa iní ña, tsi žmí'i ntu kunuu á'vi iña nto te kūnta'xa iní ña?

¹⁸Ka'an ntá'vi ntó iñá nti. Iní nti tsi idé nti é vā'á ni ntō nuu Xuva ko. Da miī é ncho vií nti é vā'a utén uten. ¹⁹Vií nto da xe'e, ka'an ntá'vi nto te ta'xi Xuva kō é dií ka kantí'i naxeé u mí'i ntántoo nto.

I'a ntí'i tutú san

²⁰Xuva kō, ña kata'xi é kūntoo vā'a ō ne, xtuví ñá kuenta tsí ntii dañu ntūvi vií ña e tá'xi ña xu'u ña ni ko kuēnta iña nñi Jesús, paxtu va'á ko, dā nantóto xtūku ña ña dá xi'i ña. ²¹Na ta'xi Xuva ko ntō é un ntí'i é vā'a é kantio nto vata koo é

kūvi vií nto vatā ó ntio ña. Na vií ña é vā'á nima ntó, nuu i é vā'á, kuiní ñá, kuenta iña Jesúcristu. iKá'an ō tsi dóo ka'nu Cristu ntii dáñu ntūvi! Kuan tsi koo na kōo.

²²Kákān ú nto, tā'an kó, te kūtíi nto nī kó kudii tú'ūn sa'a é kākā'án u ni nto, kuān té ña kué'e tutú san ni de vā'a u. ²³Ntio ko é kūtuni nto tsi e ntíi ení ko Timōteu vi'i útun san. Te kí'xi kantí'i ña ne, kuntēka ú ña te amá kixkoto ni'ni ú nto.

²⁴Ká'án ntō ntiusi ni ún ntíi ntíi ta'an kō, ña ntánakuā'a nto ni ūn ntíi ntíi ña ntáduku ntée Xuva kō. I'a kataxnūu ña ñuú Italiá san ntiusi ntó di.

²⁵Na naxnuu viko Xuva ko nto, ūn ntíi ntíi nto. Sá'a tsí é kā'án u ni ntō.